

Direktoratet for naturforvaltning
Tungasletta 2
7485 Trondheim

Vår ref: 521 06/033-8

Deres ref: 2008/3317 ART-BI-BRH

Dato: 20.05.2008

Søknader om fornyelse av gamle godkjenningsvedtak i EU: Glyfosatresistent soya 40-3-2 og insektresistent mais MON 810 fra Monsanto, glufosinat- og insektresistent mais Bt11 fra Syngenta

Bioteknologinemnda viser til tre brev fra Direktoratet for naturforvaltning (DN) datert henholdsvis 2., 3. og 4. april 2008 vedrørende søknader om fornyete godkjenninger for hver av de genmodifiserte linjene mais MON 810 (Monsanto), soya 40-3-2 (Monsanto) og mais Bt11 (Syngenta). Bioteknologinemnda gjør oppmerksom på at det i følgebrevet for maislinje MON 810 feilaktig blir opplyst om at denne linjen har fått innsatt gener som gjør den glyfosatresistent – MON 810 er en insektresistent maislinje.

EU godkjente soyalinje 40-3-2 til import, mat og fôr den 03.04.1996. To år senere, 22.04.1998, ble maislinje MON 810 godkjent til import, prosessering og fôr sammen med maislinje Bt11 (sistnevnte ble også godkjent som mat). EUs regelverk slår fast at en GMO må vurderes på nytt og at søker må innhente fornyet godkjenning etter 10 år. Det søkes nå om fornyete godkjenninger etter EU-forordning 1829/2003.

Bioteknologinemnda avga i 2007 høringssvar for alle disse genmodifiserte linjene i forbindelse med nasjonale sluttbehandlinger. Nemnda finner ikke at vurderingsgrunnlaget er vesentlig endret eller at det nå foreligger nye opplysninger som endrer disse tilrådingene. Nemnda finner derfor ikke at det er nødvendig med nye uttalelser i hver enkelt sak og viser derfor til sine to svarbrev av 11. oktober 2007 for maislinje Bt11 og MON810 og høringssvaret av 29. juni 2007 for soyalinje 40-3-2 (alle tre er vedlagt). Som et supplement til de nevnte høringssvarene vil Bioteknologinemnda i det følgende kun komme med enkelte overordnede kommentarer:

Innspill i forbindelse med eventuelle fornyelser av tidligere godkjenningsvedtak i EU

Da Bioteknologinemnda sist behandlet de genmodifiserte linjene MON810, Bt11 og 40-3-2, anbefalte flertallet at det nedlegges forbud mot bruk i Norge. Bioteknologinemnda fant ikke at bruken av linjene i Norge var spesielt samfunnsnyttige eller at det i tilgjengelig dokumentasjon var sannsynliggjort at plantene bidrar til en mer bærekraftig utvikling i områdene hvor de dyrkes. Bioteknologinemnda har i sine tidligere vurderinger også lagt vekt på at det fortsatt er knyttet vitenskapelig usikkerhet rundt helse- og miljøeffektene ved bruk av disse GMO-ene. Et nylig publisert arbeid fra Bøhn og medarbeidere (2008) underbygger dette, idet det er vist at vannlopper (*Daphnia*) som føres med genmodifisert MON 810 mais gir økt dødelighet og har negative effekter på reproduksjon når man sammenlikner med bruken av maisfôr basert på ikke-modifisert kontroll.

Medlemslandene i EU er splittet i sitt syn på GMO. Det har ikke vært kvalifisert flertall i EU i noen GMO-godkjenningssak etter at EU fikk på plass sitt nye GMO-regelverk i 2004. I tillegg har enkeltland som Østerrike, Ungarn og Polen motsatt seg GMO-godkjenningsvedtak som er fattet av EU-kommisjonen. Selv om EU-kommisjonen hevder at for eksempel det ungarske forbudet mot bruk av maislinje MON 810 er i motstrid til direktiv 2001/18/EU (utsettingsdirektivet), vil Bioteknologinemnda fremheve at hele 22 av 27 miljøvernministre i EU støtter Ungarn i denne saken. Både Frankrike og Tyskland har også lagt ned forbigående forbud mot denne linjen på grunn av etiske betraktninger og vitenskapelig usikkerhet. Selv om EUs GMO-regelverk åpner for at medlemslandene vurderer etiske sider i en vurderingsprosess, er dette begrepets omfang og innhold i GMO-sammenheng ikke nærmere definert av EU.

Den norske genteknologiloven pålegger norske myndigheter å gjennomføre en helhetlig vurdering av GMO-søknader der også etikk, bærekraft og samfunnsnytte vektlegges, i tillegg til mulige helse- og miljøkonsekvenser. Som tidligere nevnt viser Bioteknologinemnda til sine tilrådninger fra i fjor der flertallet anbefalte at norske myndigheter bør legge føre-var-prinsippet til grunn og at det naturlige tiltaket er å gi avslag på søknadene for de genmodifiserte linjene MON810, Bt11 og 40-3-2.

Med hilsen

Lars Ødegård
Leder

Sissel Rogne
Direktør

Saksbehandler: Casper Linnestad

Vedlegg:

- 1) Bioteknologinemndas høringssvar i forbindelse med nasjonal sluttbehandling av soyalinje 40-3-2 fra Monsanto (29.06.07)
- 2) Bioteknologinemndas høringssvar i forbindelse med nasjonal sluttbehandling av maislinje MON810 fra Monsanto (11.10.07)
- 3) Bioteknologinemndas høringssvar i forbindelse med nasjonal sluttbehandling av maislinje Bt11 fra Syngenta (11.10.07)

Kilde:

Bøhn T., Primicerio R., Hessen D.O. og Traavik T. (2008) *Reduced Fitness of Daphnia magna Fed a Bt-Transgenic Maize Variety*. Arch Environ Contam Toxicol DOI 10.1007/s00244-008-9150-5